

Ἰ ΔΑΑΑΝΟΕΔΙΑΑΙΕΕ ΟΑΙΙÆΑΙΙΥΟ Ε ΕΑΑΑΟΕΕΟ ΕΙΕΑ

АаоіѠ Аеаеіае ЕаіѠаае- ДаçаіѠеее
27.08.2012 а.

Summary. In

the publication the main features of structure and contents of customs and tavern books (documents which are the main sources on stories of domestic and foreign trade of Russia 17th – the first half of the 18th century) are presented. It is told about a technique of processing of customs and tavern books by means of drawing up of regests (documentary tables) which can be published in a printing or electronic form. Russian cities on which regests of customs and tavern books are made and published are listed.

Οαιιæαιιυά ε εαααοεεά ειεαε

ÿæÿpõñÿ ïñííáíùè èíõí-íεεάè è ï èíõíðεε òíðáíáεε Ðíñíεε XVII – íáðáíε ïíεíáεíú XVIII á. Á òáííæáííúð εíεáα ñíááðæαõñÿ ñááááíεÿ í ááíáðáðεε áíóðáííεð ε íæáóíáðíáíúð òíðáíáúð ñáÿçáε ðõíñεεð áíðíáíá, áíñíðεèíáíðá òíááðíá, ïñòóíááøεð íá íáíõíúá ðúíεε, íáúáíáð òíðáíáεε, ðúíí-íúð òáíáð, ñíðεáεúííí ε íáðííáεúííí ñííðááá òíðáíáðáá. Á εáááðεεð εíεáα çàðεεíεðíááíú ááííúá íá íáúáíáð íðíεçáíáñóá ε íðíááæε íεðáε, íáíðíðáð íεðáéíε òíðáíáεε, òáíáð íá áεéíáíεúíúá íáíεðεε, ñòíεííñε ñúðúÿ æÿÿ εçáíðíáεáíεÿ òεááííáí áεíá, íεáá ε εεíεíáí íááá ε áð.

Íñíáíá çíá-áíεá εíááð, ñ íáííε

ñòíðííú, εíííεáεííá εçó-áíεá ε íáíñíáíá áεεð-áíεá á íáó-íúε íáíðíð ðáííúð εáε ííæíí áíεúðááí -εíεá òáííæáííúð ε εáááðεεð εíεá íáεíεíáεúíí øεðíεíáí ááíáðáðε-áíεíáí ε òíííεíáε-áíεíáí íðááðá, á ñ áðóáíε, áúðááíðεá óíεðεðεðíááííε íáðíáεεε òíðíáεεçáðεε, ñεíñðáíáðεçáðεε ε εíεε-áíñðááííε íáðááíðεε ñíááðæαùεðñÿ á íεð ñááááíεε. Ααç ÿòíáí íááíçíæíí íðíáááíεá ííáíáíáεòííáí ñííñòááεðáεúííáí áíáεεçá íáðáðεáéíá, εíáðúεðñÿ á εíõí-íεεáð ðαçíúð ðááεííá ε ðαçííáí áðáíáíε, ïñðááíñóáíí εíòíðíáí ííæíí áóááð ñíñðááεðú áíεáá ííεíá íðááíñóááεáíεá í ðαçáεðεε áíóððáííáε òíðáíáεε ñððáíú á XVII–XVIII áá.

Οðááεεòéííáÿ ðáεíñðóáεúíáÿ

íóáéεεáðεÿ òáííæáííúð ε εáááðεεð εíεá ñáíá ïí ñááá ííñòááεáííúð íðíáεáí íá ðáøááð. Á ñεεð ñáíáε ñεíæííñðε ε òðóáíáíεííñðε íá íá ííæáð íááííá-εòú íáíñíáíáí áááááíεÿ εð ááííúð á íáó-íúε íáíðíð. Áíñðáðí-íí ñεáçáðú, -òí ðááíðá íáá εεáíñε-áíñεèí εçááíεáí 20 òáííæáííúð εíεá òðáð áíðíáíá Νάááðííáí ðá-ííáí íóðε (Οíñðáá, Νίεε Αú-ááíáíεíε ε Οíòúíú) [Οαιιæáííúá, 1950–1951] íðíáíεæáεáíñú áíεáá 40 εáð ñ 1908 ïí 1949 á. Íðááííεáááðú, -òí íóáéεεáðεÿ ðáíñíáððεáááíúð εíõí-íεεíá ííεó-εò á íáíçðεííε íáðííáεðεáá ðááεεáεúííá òíεíðáíεá, íá íðεòíáεðñÿ. Íá ðáøεð íðíáεáíð ε áíçííáíáÿ (ííεá -òí -εíõí ðáíðáðε-áíñεε) íðεððíáεá áíεóíáíðíá, ðáε εáε, ááæá εíáÿ íáðáá ñíáíε ííóáεεéíááííúε εεε íðεððíááííúε òáεíñ ïáíÿðíεεá, εíñεááíááðáεú áíεæáí ááí òáí εεε εíúí íáðáçíí íáðááíðáðú.

Νíááðæαùεíñÿ

á òáííæáííúð ε εáááðεεð εíεááð ñááááíεÿí ïðεíñú ñðááíεðáεúíí ááεííáðáçíúε ε ñðáíááððεçεðíááííúε ðáðáεòáð, -òí áááð áíçííæííñðú εð òíðíáεεçíááðú ε ñεíñðáíáðεçεðíááðú. Íí íáøáíð íáíáεð, ÿòí íáεáíεáá óáíáíí ííæíí ñááεáðú ïíñðááíñóáíí ñíñðááεáíεÿ ðáááíñóá. Εíñíεúçíááíεá ááííáí íáóíáá, ïíçáíεÿáð çíá-εðáεúíí ðáεéíáεεçεðíááðú, óíðíñðεðú ε òíεíðεðú íáðááíðεó íñíáííε ñðáðεíñðε-áíñεε ε ðáεòíεíáε-áíñεε εíðíðáðεε, εíáðúáεñÿ á ðáíñíáððεáááíúð εíõí-íεεáð. Íáðíá ðáááíñðεðíááíεÿ íáíñíáúð εíõí-íεεíá ðαçéε-íúð òεííá, εçíáðáðáííúε áúá á XVIII á. á Άáðíáíεε [Άáεε, 1970], áááíí εçááíñðáí á εíõíðε-áíñεε íáóεá, íáíáéí íðεíáíεðáεúíí ε òáííæáííúð ε εáááðεεèí εíεááí ðõíñεεð áíðíáíá XVII–XVIII áá. Íí áí ñáííáí ïíñεááíáíáí áðáíáíε íá εíñíεúçíááεñÿ. Ðαçáεðεá εííúððáðíúð òáðííεíáεε á εíõíðε-áíñεεð εíñεááíááíεÿ ïðεðúéí íá íóðε ðáááíñðεðíááíεÿ íáíñíáúð εíõí-íεεíá íðεíðεéíáεúíí íáúá áíçííæííñðε.

Ááæíí íòíàòèòü, ÷òí ðáááñòü

òàííæáííüò è èáááòèèò éíèá íá ýáèýþòñý íóáèèèáòèéé ýòèò áíèóíáíóíá è íá çáíáíýþò ñíáíé íá÷-àòííáí áíñíðíèçááááíéý èò òáèñòíá. Èò áèááííá íàçíá÷-áíèá ñíñòíèò á òíðíàèèçàòèè è ñèñòáíàòèçàòèè ñíñíáííé ñòàòèñòè÷-áñéíé è òáèòíèíáè÷-áñéíé èíòíðíàòèè, ñíááðæááúáéñý á ýòèò èñòí÷-íèèáò, áèý áá ñíñèááòþúáé íáðááíðèè è áíáèèçá. Á òí æá áðáíý ðáááñòü ñíáòò èñííèýçíáàòüñý è èáè èñòí÷-íèè íáðáè÷-ííé áíèóíáíòáèüííé èíòíðíàòèè, è èáè áíííòèðíáíííé óéàçàòáèü è ðóéííèñýí, ñíýòíó èò èçááíèá èíááò ñáíñòíýýòáèüííá çíá÷-áíèá áèý èññèááííáàòáèéá.

Íðíòèáííñòàáèýòü ðáááñòü

íóáèèèáòèýí òáèñòíá íáèíðáèèòí è íáááðíí ñí ñóúáñòáó. Áèý èññèááííáíéý èíèè÷-áñòááííüò ñíèàçàòáèéá ðáçáèòèý òíðáíáèè, ñíðáááèéáíéý áññíðòèíáíòá òíááðíá, ááíáðáòèè òíðáíáüò ñáýçáé íáñòááíáííí óáíáíáá èñííèýçíáàòü ðáááñòü, á íá ñíóáèèèíáííüá òáèñòü òàííæáííüò è èáááòèèò éíèá, ñíñéíèýèò ðáááñòü ñíááðæáò òáá íáðááíòáííüá è ñèñòáíàòèçàòèèíáííüá ááííüá.

Íóáèèèáòèý ðáááñòíá áíçííæíá èáè

á íá÷-àòíí, òáè è á ýéáèòðíííí áèáá, á òíí ÷-èñéá á Èíóáðíáòá. Óíðíàò ðáááñòíá á áèáá ýéáèòðíííüò òááèèò ñíçáíèýáò èííèðíáàòü èò íòááèüíüá ñòðóèòðííüá áéíèè è èíííííáàòü èò á òíí áèáá, èáéíé íáíáóíáèí áèý ðáøáíéý èííèðáòíüò èññèááííáàòáèüñèèò çááá÷. Óáè, ñáòááúá ááðñèè ðáááñòíá òàííæáííüò éíèá ñíáòò ñíñèóáèòü èíòíðíàòèèííé ñíñíáíé áèý èííñòðóèðíáíéý ñíáòèáèüíüò òáíàòè÷-áñéèò èíííèáèñíá ðáááñòíá áòíðíáí óðíáíý, áèèþ÷-áþùèò, íáíðèíáð, ááííüá í òíðáíáèá íòááèüííè òíááðáè, í òíðáíáüò ñíáðáèèýò æèòáèéá èííèðáòíüò áíðíáíá èèè ðááèííá, í òíðáíáíé ááýòáèüííñòè ñíááñòáèèòáèéá èò èèè èíüò ñííèèáèüíüò áðóíí.

Íðè ñííòááòñòáòþúáé íðááíèçàòèè

ðááíòü ñ ñíííùþ ðáááñòíá ñíæíí á ñðááíèòáèüíí èíðíòèèè ñðíé áíáèòüñý ááááíéý á íáò÷-íúé íáíðíò ááííüò çíá÷-èòáèüííáí íáññèáà òàííæáííüò è èáááòèèò éíèá. xòí æá èáñááòñý íóáèèèáòèè òáèñòíá ýòèò èñòí÷-íèèíá, òí çááñü íáíáóíáèíà òáàòáèüííáý ñáèáèòèý ñíáíáíüò áíèóíáíòá. Èçáááàòü, íá íáø áçáèýá, ñèááòáò èèøü òá èñòí÷-íèèè, èíòíðíá ííñýò óíèèáèüííé ðáðáèòáð è ñðááñòáèèýþò íáèáíèüøòþ òáííñòü áèý èñòíðèè òàííæáíííáí ááèííðíèçáííáñòáá.

Á íáñòíýúáá áðáíý íáè

ííóáèèèíáíü ðáááñòü 72 òàííæáííüò è èáááòèèò éíèá 7 áíðíáíá: 18 òàííæáííüò è èáááòèèò éíèá Èòðñèá 1619–1677/78 áá., 8 òàííæáííüò éíèá Íæáéñèá 1640/41–1673/74 áá. è íòðúáèá ñíæáéñéíé èííñéíé òàííæáííé éíèáè 1629/30 á., áèáòèíé òàííæáííé ñíèýííé éíèáè 1646/47 áá., 17 òàííæáííüò éíèá 1649/50–1679/80 áá. è 22 èáááòèèò éíèá 1627/28–1679/80 áá. Áýçüíü, 2 èííñèò òàííæáííüò éíèá Ííñèáú çá ááóñò 1629 á. è íáè 1630 á., òàííæáííé éíèáè Ðúèññèá 1671/72 áá., 2 òðááíáíòáðíí ñíðáíèáèèèèèé éíèá èèááñéíáí èðóæá÷-ííáí ááíðá 1665/66 è 1669 áá. [Ðáçáíðñèèé, 2001, 2002, 2003á, 2003á, 2010, 2011, 2012]. Ííáííòíáèáíü è èçááíèþ ðáááñòü 13 òàííæáííüò è èáááòèèò éíèá Ááèáíðíáá 1641/42–1677/78 áá.

Ðáááñòü çáíèñáé òàííæáííüò éíèá í

ñáíðá ñíèèíí ñí ñíòíáüò òíááðíüò íáðòèè, ñíñòááèýþùéá ñíñíáííé íáúáí ýòèò áíèóíáíòá, ñòíðíèðíáíü á áèáá òááèèò, ñòðíèè èíòíðíüò ñííòááòñòáòþò íóááèüíí çáíèñýí (ýáèáí), á ñòíèáòü — èò ñòðóèòðííüí ýéáíáíòáí. Ñòðíèè ðáñííèááòþòñý á òááèèòá á òíé æá ñíñèááííáàòáèüííñòè, á èíòíðíé çáíèñé ñðèááááíü á èñòí÷-íèèá. Ííðýáíé ðáñííèíáíéý ñòíèáííá òáèíá: ñíðýáéíáüé íííáð çáíèñé; íííáð èèñòá áíèóíáíòá; áàòá ýáèè; íáñòíæòáèèñòáí òíðáíáòá; ááí ñííèáèüííé ñòàòóñ; òáíèèèý (íðíçáèúá), èíý è íò÷-áñòáí; íáçááíèá òíááðá; ááí èíèè÷-áñòáí (ááñ); ááèíèòá èçíáðáíéý; òàííæáííáý íòáíèá áñáé òíááðííé íáðòèè; ñíòíá óíèá÷-áííüò ñíèèíí.

Ðáááñòü çáíèñáé èáááòèèò éíèá í

íèòáèííé òíðáíáèá áèèþ÷-áþò 4 ýéáíáíòá: íáñýò; èíèè÷-áñòáí íðíááííáí çá íáñýò áèíá (íèáá, èèñéíáí íááá); ááí íá÷-áèüíáý è íòíóñéíáý óáíá. Íáðá÷-èññèáííüá ýéáíáíòü áññòðáèéáòþòñý

á oaaeeoao á aiðeçiiðaeüiúá ñoðiee, eaaay eç eiðioðio ñiiðaañoðaoáo oio eee eiio ianyoo. Á çaaeñeiñoè tò aeaa íaieoea, à oaeaa oiðiu áai iðiaaæ (á eðoiiúe eee íaeèèe ðiçeeá) eee íañoà ioioñea ñiñoaaeyáoný ñaiý oaaeeòà ðaaañoia.

Óaièèèè (iðiaeuà), eiaia, ið-áñoàà, ñiðeaeüiúe ñòðoñ oiðiafoaa, íaçaaieý íañaaíiúo ioíeoiá, aaiieñeñoðaeaií-oaððeoiðeaeüiúo aaieio è oiáaðíá iððaeapñoý á ðaaañoao, eae iðaaeei, á ñiiðaañoðaaè ñ iðiaie ñíðaaíiííá ðoññeiíá yçuea. Eiaia è oaièèèè oiðiafoaa eiaaðoèðoñoý. Áñá eièe-áñoaaíiúá iieçaaòaaè è aaou iðeaiayoñoý iñðaañoái aðaañeè òeðð. Áaiáeüiúá ñoiú iðaaíayoñoý á aaieúe ðoaéaaúe ñ-áò. Ñeiáa, aaáaaíiúá á ðaaañoò ñiñoaaeòaaai, aaóoñoý á eaaððaoiúá ñeiáeè (íaiðeiað, íañoiæeòaeüñoái oiðiafoaa, ía oéaçaiííá á eiieðaaioíe oaiæaiííe çaièñe, íi iðeaaaiííá á aðoai íañoà aieoiáioa). Iðe ioñoñoðaaè eaeèe-eaaí aaíiúo á ñiiðaañoðaoópuáe aðaañoaaeñoý ið-áðè.

Á oaiæaiíiúo è eaaòeèè eieaaò eiaia íaðaaei iðeaiayoñoý á oiáiuèeòaeüiúe oiðia. Á íaieò ñeó-ayò eð iæai aòðeaoòeðiaòòú aaçioeai-í: Eaaøeà — yoi añaaà è oièuei Eaiá, à íaððoøeà — íaðð. Áiáñoà ñ oai íaia è oà æa oiáiuèeòaeüiúe oiðia iíæeà eñiieüçiaòòüñý æy ðaçiúo eiaí: Áaiúeà — æy Áaaðeèú è Eaiáòà, Ìèüèeà — æy Áieòðeý, Íeèèòú è Íeèeoiðà, Ñaaèeà — æy Ñaañoüýíá, Ñaaáú, Ñaaæeý è Ñaaeia è ò. í. Á iiaíiúo ñeòoaòeýò Í.Ó.Áaièaiíá iðaaeaaò ñiðeaiýòú eiaia á oii aeaa, á eaeii iie iðeaaaiú á eñoi-íeèá [Áaièaiíá. 2011: 11‐12].

Iðe ñiñoaaeaièe ðaaañoia oaiæaiíiúo eiea ðya ñaaaièe, ía iðaañoaaeypuè ñouáñoaaíiíá çia-aièy æy eço-aièy eñoiðeè oiðiaiee, iioai. Íaiðeiað, á eiñeèe oaiæaiíiúo eieaaò è oaeiaúí ioiinyoñoý iðiaíiúá è íaðaaei aáñúá iðiñoðaiíiúá iieñaièy iñiaúo iðeiaò eiðaaé, oaeòe-áñeè íeèae ía aeyáøeò ía oia oiðiaíie iðaaèe (á ièe-ea ío iieà, aiçðañòà, íañoè è aaòaeoiá, á íayçaoaeüiúí iðyaaè oèeñeðoaiúo á ðaaañoò), à eiaaøeò ñoaóai iieèoaeñei-òeñeaeüiúá çia-aièe á ñeó-aa aiçieeííaièy iñeaaópuè ñiiðia íaæá o-áñoieèaie oiðiaíie ñaaèeè eèe iðe ðañeaaíiáieè eðaaè æeaiioííai, íaiðeiað: ‘áðeaa íaeaaí, ooi á ñoiðiiú iðiði’, ‘ó çaaíae ó eaiie æa ííe oñaièeòà aaèa è eiúoà iieñaoí, ía iðaaie ñoiðia aaiüü ií øaa aeoið’, ‘ía íiçaðá aiðiaaaè’, ‘eiñiaò’ è ò. ä.

Aey ñiñoaaeaièe è iñeaaópuá íaðaaioèe ðaaañoia iðeiaeuí iðiaieò ñoaiáaðoiay iðiaðaià æy ðaaíou ñ yeaeòðiiúie oaaèeòaiè Microsoft Excel.

Ñieñie èeòaðaòoóðú

Áaèè, 1970 Áaèè Ñ.Í. Ðaaañoòú á eò iðieüi è íañoiýúai // Áðoaiðoèe-áñeèe aæaaíièe çà 1968 aia. Ì., 1970. Ñ. 22‐47.

Áaièaiíá, 2011 Áaièaiíá Í.Ó. Ñeoaèeay apðieðaoey á Ðiñneè XVII aaèa (1625‐1700): Áeiðaaèe-áñeèe ñiðaaí-íeè. Ì., 2011.

Ðaçaiðñeèe, 2001 Ðaçaiðñeèe Á. E. Oiðiaieý Éoñeà á XVII aaèa (íi íaòðeaeèà oaiæaiíiúo è íaði-íúo eieà aiðia). Ñía., 2001.

Ðaçaiðñeèe, 2002 Ðaçaiðñeèe Á. E. Íæaeñeèe oaiæaiíiúá eieèe XVII aaèa // Áñiiaòaeüiúá

εθνική-αρχική εφημερίδα. Νέα., 2002. Ό. 28. Ν. 324-347.

Δαχιδνή, 2003 Δαχιδνή
Α. Ε. Είσε ες ανήται «έδοα-ίται
αίτα» 1665/66 à 1669 ό. // Ες ανήτα νòάτα. 2003. 1 6. Ν.127-132.

Δαχιδνή, 2003 Δαχιδνή
Α. Ε. Ιάεααίε εθνική-ίε ή ήνίε έάόίό έίηάίίί ίάεαίε 1646
άτα: (Αεάεα έεα ήέύίε ίέάίε 1646/47 ά.) // Εέ. 2003. 1 1.
Ν. 29-33.

Δαχιδνή, 2010 Δαχιδνή
Α. Ε. Οίάταέ Άύύί ά XVII άά (ή ίαάέεά à ίάάίίό è έάάέέ
έεά άίτα). Νέα.; ί., 2010.

Δαχιδνή, 2011 Δαχιδνή
Α. Ε. Είηέαύ όίάταέ ίήέά ά XVII άά (ή ίαάέεά à ίάάίίό έεά
1629 è 1630 ά.). ί., 2011.

Δαχιδνή, 2012 Δαχιδνή Α. Ε.
Οίάταέ Δύέηέ ή άάίί ίάάίί έέε 1671/72 ά. // Δύέηέ è
όέύίά ή ία-ήάάίί è çάάάέέ ένίε è έóέóóó: Νάίίέ ίαάέεά
ίάάάέ. ίά-έ. έίό. (ά. Δύέηέ, 3 έίύ 2011 ά.). Δύέηέ, 2012. Ν. 62-76.

Οάίάίί, 1950-1951
Οάίάίί έέε ίήέάίί άίάάόά XVII άά / ίά άά. Α. Ε.
Βέάάά. ί.; Ε., 1950-1951. Ό. 1-3.